

V E N D I M
Nr.2, datë 14.2.1996

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga :

Rustem Gjata,	Kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Hilmi Dakli,	Anëtari
Manol Konomi,	Anëtari
Veli Budo,	Anëtari
Franc Jakova,	Anëtari
Alfred Karamuço,	Anëtari
Metush Saraçi,	Anëtari
Zija Vuci,	Anëtar i“““

me sekretare Drita Filto, në datat 07.12.1995, 08.12.1995, 18.12.1995 dhe 14.02.1996, mori në shqyrtim në seancë gjyqësore me dyer të hapura çështjen Nr.18/3 Akti, që u përket :

K E R K U E S : GRUPI PARLAMENTAR I PARTISE SOCIALISTE, i përfaqësuar nga deputetët Vladimir Metani e Pandeli Majko.

O B J E K T I :

Deklarimi antikushtetues dhe antiligjor të Vendimit të Kuvendit Popullor Nr. 269, datë 21.9.1995: “Për shkarkimin e Kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, Zef Brozi.

Grupi Parlamentar i Partisë Socialiste parashtron këto arsye :

1. Vendimi i Kuvendit Popullor vjen në kundërshtim me përmbajtjen e paragrafëve 3 e 4 të nenit 6 të Ligjit Nr.7561, datë 29.04.1992;

2. Vendimi i Gjykatës Kushtetuese Nr.12, datë 21.09.1995, i cili shpall antikushtetuese e antiligjore veprimtarinë e kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, Zef Brozi, nuk mund të zëvendësojë vendimin penal të formës së prerë, siç parashikohet nga paragrafi i katërt i nenit 6 të ligjit të përmendur më lart, dhe nuk mund të shërbejë si bazë për vërtetimin e kryerjes së një vepre penale të rëndë nga ana e gjyqtarit të Kasacionit;

3. Vendimi i Kuvendit Popullor është antikushtetues dhe antiligjor edhe sepse vjen në kundërshtim me nenin 19 paragrafi i tretë të Ligjit “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, dhe me nenin 4 të Rregullores së Kuvendit Popullor, për arsye se mbledhja e Kuvendit Popullor, është hapur dhe vendimi Nr.269, datë 21.9.1995 është marrë pa qenë e pranishme shumica e deputetëve.

GJYKATA KUSHTETUESE pasi dëgjoi relacionin përkatës,

V Ë R E N:

Sipas paragrafit të fundit të nenit 6 të ligjit 7561, datë 29.04.1992 “Gjyqtari i Gjykatës së Kasacionit mund të lëvizet nga detyra vetëm mbi bazën e një vendimi të arsyetuar të Kuvendit Popullor kur vërtetohet se ka kryer një nga veprat e rënda penale të parashikuara posaçërisht me ligj ose kur është i paaftë mendërisht”.

Nga përmbajtja e kësaj dispozite, duke pasur parasysh parimin e njohur të prezumimit të pafajësisë të konsakruar edhe në nenin 7 të Ligjit “Për të drejtat dhe liritë themelore të njeriut”, del se dy janë kushtet e nevojshme dhe të mjaftueshme për lëvizjen e detyrueshme të një gjyqtari të Gjykatës së Kasacionit, pa përjashtuar kryetarin dhe zëvendëskryetarët e kësaj Gjykate : kryerja e një vepre penale të rëndë të parashikuar në ligj e vërtetuar kjo me vendim të formës së prerë dhe paaftësia mendore.

Gjykata Kushtetuese kësaj teze i është përmbajtur edhe në vendimin e saj Nr.1, datë 19.01.1995, ku, midis të tjerash, thuhet : “Kuvendi Popullor me vendim të arsyetuar mund të lëvizë nga detyra gjyqtarin e Gjykatës së Kasacionit kur ai është dënuar me heqje të lirisë për kryerjen e një vepre penale me vendim të formës së prerë”.

Të dy kushtet e sipërme lidhen me parimin e patundshmërisë së gjyqtarit dhe përbëjnë një garanci për kryerjen e detyrës së tij në mënyrë të pavarur, por nuk e përjashtojnë atë nga disa detyrime të rëndësishme dhe të caktuara, të respektojë ligjin kushtetues dhe ligjin në përgjithësi. Gjyqtari nuk

mund t'i shmanget këtij detyrimi duke u mbrojtur me parimin e pavarësisë së tij objektive dhe personale.

Prandaj, Gjykata çmon se është objektivisht e nevojshme shqyrtimi i legjitimitetit të vendimit të Kuvendit Popullor Nr.269, datë 21.09.1995 për shkarkimin e kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, Zef Brozi, nën prizmen e detyrës dhe të përgjegjësisë që ka gjyqtari i Gjykatës së Kasacionit të respektojë ligjin kushtetues, gjë që nuk vjen aspak ndesh dhe nuk është në kundërvënje me përmbajtjen e nenit 6 paragrafi i katërt të Ligjit Nr.7561, datë 29.04.1992.

Respektimi i Kushtetutës qëndron në bazë të veprimtarisë së të gjitha organeve shtetërore. Gjykata Kushtetuese, ka parasysh këtu nenin 2 paragrafi i dytë të Ligjit "Për dispozitat kryesore kushtetuese". Në bazë të këtij neni, i cili përcakton karakteristikat esenciale të shtetit demokratik, të gjitha pushtetet publike (shteti) kanë për detyrë të respektojnë dhe të mbrojnë kushtetutën (rendin kushtetues). S'ka asnjë dyshim se shkelja e kësaj detyre sjell pasoja (largimin nga detyra), sepse përmbajtja e kësaj dispozite ka karakter konstitutiv dhe jo deklarativ; ajo është precize dhe imperative. Këtu është e udhës të shtohet se marrja e masës për largimin nga detyra, kushtëzohet - në ndryshim me nenin 6 paragrafi i katërt i Ligjit Nr.7561, datë 29.04.1992 - nga një seri faktorësh : rëndësia e shkeljes së ligjit, kryerja me paramendim ose në mënyrë të përsëritur etj.

Organi që i ka zgjedhur, nuk mund të qëndrojë indiferent dhe nuk mund të mos reagojë në rastet kur veprimtaria e këtyre përfaqësuesve më të lartë të pushtetit gjyqësor, shpallet antikushtetuese dhe antiligjore nga një organ i ngarkuar me kontrollin konstitucional.

Gjykata e gjen të nevojshme të përmendë një dispozitë të veçantë të Ligjit "Për dispozitat kryesore kushtetuese" dhe konkretisht nenin 27 pika "a". Përmbajtja e kësaj dispozite - shkarkimi i Kryetarit të Shtetit kur ka shkelur ligjin kushtetues - nuk mund të shërbejë, siç mund të duket në pamje të parë, si një argument "a contrario", nuk provon të kundërtën e pikëpamjes së shprehur më sipër dhe të konkluzioneve që ka nxjerrë kjo Gjykatë, por i përforcon ato.

Parashikimi me normë të posaçme i kësaj përgjegjësie për Kryetarin e Shtetit dhe e diktuar për arsye të veçanta, tregon rëndësinë e madhe që ka detyra e respektimit të kushtetutës dhe vendin që zë në një shtet demokratik ruajtja dhe mbrojtja e saj. Kjo përgjegjësi vepron ndaj të gjithëve dhe, sidomos, ndaj atyre që janë të ngarkuar me funksione të rëndësishme shtetërore.

Gjykata Kushtetuese me vendimin e saj nr.12, datë 21.9.1995, ka shpallur veprimtarinë e kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, Zef Brozi, antikushtetuese dhe antiligjore. Ky vendim shërbeu si bazë për Kuvendin Popullor për shkarkimin e tij nga të gjitha funksionet në Gjykatën e Kasacionit.

Pretendimi i Grupit Parlamentar të Partisë Socialiste, se ky vendim i Gjykatës Kushtetuese, nuk mund të zëvendësojë vendimin penal të formës së prerë dhe nuk mund të shërbejë për vërtetimin e kryerjes së një vepe penale nga kryetari i Gjykatës së Kasacionit është pa baza për arsye se mbahet parasysh vetëm kuptimi i nenit 6 dhe jo edhe përmbajtja substanciale e nenit 2 paragrafi i dytë i Ligjit "Për dispozitat kryesore kushtetuese".

Nga shqyrtimi i dokumentave, i të dhënave kompjuterike dhe i procesverbaleve, që përmbajnë këto të dhëna, rezulton se në kohën e hapjes të mbledhjes së Kuvendit Popullor, para se të vihej në rendin e ditës çështja Brozi, kanë qenë të pranishëm 73 deputetë. Sipas pretendimeve të Grupit Parlamentar të Partisë

Socialiste, deputetët Gramoz Pashko, Arben Imami dhe Shkëlqim Cani, në kundërshtim me përmbajtjen e dokumentave dhe të dhënave kompjuterike, nuk kanë marrë pjesë në mbledhjen plenare, në zhvillimin e punimeve dhe në votimin e vendimit.

Gjithashtu, nga shqyrtimi i këtyre dokumentave, rezulton se si në votimin për vënien e çështjes në rendin e ditës ashtu dhe në votimin për miratimin ose jo të propozimit për shkarkimin e kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, kanë marrë pjesë 73 deputetë, duke përfshirë edhe dy nga tre deputetët që përmenden më sipër. Kjo provon se, në kohën e votimit, në mbledhje kanë qenë të pranishëm jo më pak se 71 deputetë, dmth., më shumë se gjysma e numrit të përgjithshëm, duke përfshirë deputetët Gramoz Pashko e Arben Imami. Dihet se gjatë mbledhjes përbërja e saj numerike ndryshohet vazhdimisht dhe është për këtë arsye që ligji kërkon që në kohën e votimit të jetë patjetër e pranishme shumica e deputetëve (nenet 43 e 44 të Rregullores së Kuvendit Popullor).

Pra edhe duke e pranuar të mirëqenë pretendimin e palës kërkuese se në kohën e hapjes së mbledhjes nuk ka qenë e pranishme shumica e deputetëve, nga rezultatet e votimit del se kanë votuar në favor të shkarkimit të kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, Z. Zef Brozi 71 deputetë, pa përfshirë këtu deputetët Gramoz Pashko dhe Arben Imami dmth., se në kohën e votimit ka qenë prezent

shumica e kërkuar prej ligjit.

Gjykata Kushtetuese, e mbështetur në rrethanat e sipërme, arrin në konkluzionin se nuk ndodhemi përpara shkeljesh të kërkesave substanciale të procedurës legjislative, të cilat e bëjnë të nevojshme shpalljen e nulitetit të kësaj procedure.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në bazë të nenit 2 paragrafi i dytë i Ligjit nr.7491, datë 29.04.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese” dhe nenit 24 pika 3 të ligjit Nr.7561, datë 29.4.1992 “Për disa ndryshime e plotësime në Ligjin nr.7491, datë 29.04.1991 “Për dispozitat kryesore kushtetuese”, unanimisht,

V E N D O S I:

Rrëzimin e kërkesës së Grupit Parlamentar të Partisë Socialiste, për shpalljen antikushtetues e antiligjor të vendimit të Kuvendit Popullor Nr.269, datë 21.09.1995 “Për shkarkimin e kryetarit të Gjykatës së Kasacionit, Zef Brozi”.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi menjëherë.

Tiranë, më 14.2.1996

"MENDIMI I PAKICES

Kam mendimin që Gjykata Kushtetuese nuk duhej të kthente aktet, por të shqyrtonte çështjen në themel e të shprehej lidhur me kushtetutshmërinë e Ligjit Nr.7873, datë 16.11.1994 për këto arsye :

Është e vërtetë se në bazë të dispozitave kushtetuese, Gjykata Kushtetuese nuk bën interpretimin e ligjeve e të akteve nënligjore. Por, ky rregull ka lidhje me gjykimin e kërkesave të drejtpërdrejta që mund t'i bëhen asaj dhe aspak për rastet kur gjatë shqyrtimit të kushtetutshmërisë së akteve del nevoja e interpretimit të ligjeve. Kjo për shkak se interpretimi i ligjeve është një ndër mjetet e gjykatës për të arritur në konkluzion në zgjidhjen e çështjeve të kompetencës së saj.

Në rastin konkret edhe pse kërkesat drejtpërdrejt bënin fjalë për ligje që binin ndesh me njëri-tjetrin, gjykata në fakt pranoi shqyrtimin në themel të tyre (lidhur me kushtetutshmërinë) dhe e kreu atë. Gjatë shqyrtimit, si nga shpjegimet që dhanë përfaqësuesit e Këshillit të Ministrave ashtu dhe nga relacionet me të cilat ky organ ka shoqëruar në Kuvendin Popullor ligjin në fjalë si dhe Kodin e Procedurës Penale u sqarua se qëllimi i legjislatorit ishte që këto dy dispozita ligjore të konkurronin, pra që Kodi i Procedurës Penale nuk kishte shfuqizuar (qoftë dhe heshtazi) Ligjin Nr.7873, datë 16.11.1994.

Nga ana tjetër është dhe mbetet më se evident dallimi në trajtimin administrativ të provave materiale për kryerjen e një vepre penale (lipas ligjit të mësipërm) dhe rrugës procedurale penale (ekskluzive për organet e hetimit e gjykatën).

Në këto kushte, duke evidentuar (me anë interpretimi) këtë situatë Gjykata

Kushtetuese mund dhe duhej të shprehej për kushtetutshmërinë e ligjit, e veçanërisht të nenit 3 të tij.

Tiranë, më 9.2.1996

A N Ë T A R I
Alfred Karamuço